

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Volano g. 2, 01124 Vilnius, tel. (8 5) 219 1225/219 1152, el. p. smmin@smm.lt, http://www.smm.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603091.
Atsisk. sąsk. LT30 7300 0100 0245 7205 „Swedbank“, AB, kodas 73000

Merams
Savivaldybių administracijų
direktoriams
Švietimo įstaigų vadovams

2020-03-16 Nr. SR-1284

DĖL SITUACIJOS, SUSIJUSIOS SU KORONAVIRUSU, VALDYMO PRIEMONIŲ

Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2020 m. kovo 12 d. pasitarime pritarė Vyriausybės ekstremalių situacijų komisijos sprendimui dėl antro lygio civilinės saugos sistemos parengties paskelbimo (Vyriausybės 2020 m. kovo 12 d. pasitarimo protokolo Nr. 12 1 punktas).

Atsižvelgdama į nepalankią epideminę COVID-19 (koronavirusinės infekcijos) situaciją Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2020 kovo 14 d. nutarimu Nr. 207 „Dėl karantino Lietuvos Respublikos teritorijoje paskelbimo“ nusprendė paskelbti trečią (visiškos parengties) civilinės saugos sistemos parengties lygį, taip pat paskelbė karantiną visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje.

Pažymėtina, kad pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės ekstremalių situacijų komisijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. balandžio 21 d. nutarimu Nr. 429 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ekstremalių situacijų komisijos sudarymo ir jos nuostatų patvirtinimo“, 11.3 papunktį Lietuvos Respublikos Vyriausybės ekstremalių situacijų komisija, atlikdama jai pavestas funkcijas ir pareigas, **turi teisę priimti sprendimus dėl gelbėjimo ir kitų neatidėliotinių darbų organizavimo ir pavesti juos vykdyti ministerijoms, kitoms valstybės institucijoms ir įstaigoms, todėl jos sprendimai yra imperatyvaus pobūdžio ir turi būti privalomai vykdomi.**

Švietimo, mokslo ir sporto ministras 2020 m. kovo 13 d. įsakymu Nr. V-366 „Dėl situacijos, susijusios su koronavirusu“, nustatė, kad **nuo 2020 m. kovo 16 d. iki 2020 m. kovo 27 d.:**

1) mokyklų, švietimo pagalbos įstaigų, kitų švietimo teikėjų savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos, savininkai (juridinio asmens dalyvių susirinkimai), vadovai, laisvieji mokytojai **privalomai neorganizuoja mokiniams ikimokyklinio, priešmokyklinio ugdymo;**

2) mokyklų, švietimo pagalbos įstaigų, kitų švietimo teikėjų savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos, savininkai (juridinio asmens dalyvių susirinkimai), vadovai, laisvieji mokytojai **privalomai neorganizuoja mokiniams kito neformaliojo vaikų švietimo, formalųjį švietimą papildančio ugdymo, neteikia švietimo pagalbos ir neformaliojo suaugusiųjų švietimo, išskyrus šio rašto 6 punkte numatytu atveju;**

3) mokslo ir studijų institucijos **neorganizuoja studentams aukštojo mokslo studijų, išskyrus šio rašto 6 punkte numatytu atveju;**

4) mokyklų, kitų švietimo teikėjų savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos, savininkai (juridinio asmens dalyvių susirinkimai), vadovai **neorganizuoja mokiniams pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo, vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. kovo 13 d. įsakymu Nr. V-350 „Dėl švietimo, mokslo ir sporto ministro 2019 m.**

balandžio 15 d. įsakymo Nr. V-413 „Dėl 2019-2020 ir 2020-2021 mokslo metų pradinio ugdymo programos bendrojo ugdymo plano patvirtinimo“ pakeitimo“ ir Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. kovo 13 d. įsakymu Nr. V-349 „Dėl švietimo, mokslo ir sporto ministro 2019 m. balandžio 15 d. įsakymo Nr. V-417 „Dėl 2019-2020 ir 2020-2021 mokslo metų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendrųjų ugdymo planų patvirtinimo“ pakeitimo“ mokiniams, besimokantiems pagal pradinio, pagrindinio ir vidurinio programas **skiriamos pavasario (Velykų) atostogos nuo 2020 m. kovo 16 d. iki 2020 m. kovo 27 d.**

5) profesinio mokymo teikėjų savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos, savininkai (juridinio asmens dalyvių susirinkimai), vadovai **neorganizuoja mokiniams profesinio mokymo**, vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. kovo 13 d. įsakymu Nr. V-362 „Dėl švietimo, mokslo ir sporto ministro 2019 m. rugpjūčio 22 d. įsakymo Nr. V-929 „Dėl 2019-2020 ir 2020-2021 mokslo metų bendrųjų profesinio mokymo planų patvirtinimo“ pakeitimo“ **skiria mokiniams nuo 2020 m. kovo 16 d. iki 2020 m. kovo 27 d. pavasario (Velykų) atostogas;**

6) mokyklų, švietimo pagalbos įstaigų, mokslo ir studijų institucijų, kitų švietimo teikėjų savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos, savininkai (juridinio asmens dalyvių susirinkimai), vadovai, **gali organizuoti neformalųjį vaikų švietimą (išskyrus ikimokyklinį ir priešmokyklinį ugdymą), formalųjį švietimą papildantį ugdymą, neformalųjį suaugusiųjų švietimą, teikti švietimo pagalbą, aukštojo mokslo studijas tiek, kiek tai įmanoma vykdyti nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu;**

7) vaikų **socializacijos centruose** esantiems mokiniams savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija privalo užtikrinti vidutinės priežiūros priemonių vykdymą;

8) mokyklų, mokslo ir studijų institucijų, kitų švietimo teikėjų savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos, savininkai (juridinio asmens dalyvių susirinkimai), vadovai **privalo užtikrinti, kad nuo 2020 m. kovo 30 d. būtų pasiruošta pradinį, pagrindinį, vidurinį ugdymą, formalųjį profesinį mokymą ir aukštojo mokslo studijas vykdyti nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu** (toliau – nuotolinis mokymas).

Vykdydamos minėtą įsakymą, **savivaldybių administracijos privalo užtikrinti vaikų priežiūrą išimtiniais atvejais savivaldybių įstaigose**, jeigu to neįmanoma įgyvendinti namuose (pvz. vaikų, turinčių didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, priežiūra, vaikų, ugdomų pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio ir pradinio ugdymo programas, kurių tėvai ekstremalios situacijos metu privalo dirbti, priežiūra ir pan.).

Minėtu įsakymu **darbdaviams rekomenduojama** užtikrinti galimybes tėvams (globėjams, rūpintojams), auginantiesiems vaikus, dirbti nuotoliniu būdu. Jeigu tokios galimybės nėra, nedarbingumo pažymėjimai išduodami tokia pat tvarka, kaip įtariant kontaktą su infekuotu asmeniu.

Mokyklų, švietimo pagalbos įstaigų, mokslo ir studijų institucijų, kitų švietimo teikėjų savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos, savininkai (juridinio asmens dalyvių susirinkimai), vadovai **sudaro sąlygas šių įstaigų darbuotojams (tarp jų ir mokytojams)** esant galimybei, kai jų funkcijos gali būti atliekamos kitoje, negu darbovietė yra, vietoje, **taikyti nuotolinį darbą.**

Kadangi tiek tarptautinė, tiek nacionalinė situacija nuolat kinta neišvengiamai bus priimami nauji sprendimai. Todėl prašome reguliariai sekti oficialiose Sveikatos apsaugos ministerijos (SAM), Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos (ŠMSM), Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (SADM) svetainėse pateiktą aktualiausią informaciją, skleisti savomis priemonėmis.

Dėl mokinių priežiūros, laikinai sustabdžius ugdymo ir vaikų priežiūros procesą ir švietimo veiklą

Vykdydami privalomąsias koronaviruso prevencijos priemones, apie jas ir jų valdymo būdus **švietimo įstaigų vadovai, švietimo teikėjai papildomai informuoja institucijų bendruomenes** švietimo įstaigų, švietimo teikėjų internetinėse svetainėse, el. dienynuose, kitomis prieinamomis

priemonėmis, kad tėvai su mažais vaikais, laikinai sustabdžius ugdymo procesą, galėtų užtikrinti jų priežiūrą. Jiems rekomenduojama pirmiausia tartis su darbdaviais dėl nuotolinio darbo, o jeigu tai neįmanoma, tuomet kreiptis dėl nedarbingumo pažymėjimo, pasitelkti artimųjų pagalbą arba išeiti trumpų atostogų.

Lietuvoje jaunesni nei 6 metų vaikai arba vaikai su negalia atsižvelgiant į jų specialiuosius poreikius be objektyvios būtinybės neturėtų būti paliekami vieni, juos turėtų prižiūrėti arba suaugusieji, arba vyresni nei 14 metų paaugliai. Tai reiškia, kad, sustabdžius ugdymo procesą, mokiniai gali likti vieni namuose, o vaikams iki 6 metų reikia vyresniųjų priežiūros.

Tėvai ar globėjai gali prašyti darbdavio galimybės dirbti nuotoliniu būdu. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos darbo kodekso 52 straipsnio 2 dalimi, jeigu darbdavys neįrodo, kad nuotolinis darbas sukeltų per dideles sąnaudas, jis privalo tenkinti darbuotojo prašymą dirbti nuotoliniu būdu ne mažiau kaip 1/5 viso darbo laiko, kai to pareikalauja nėsčia, neseniai pagimdžiusi ar krūtimi maitinanti darbuotoja, taip pat – darbuotojai, auginantys vaiką iki 3 metų, vieni auginantys vaiką iki 14 metų arba neįgalų vaiką iki 18 metų.

Kai švietimo įstaigoje paskelbiamas infekcijų plitimą ribojantis režimas, ikimokyklinio, priešmokyklinio amžiaus vaikų ir pradinukų tėvai ar globėjai gali kreiptis dėl nedarbingumo pažymėjimo ne ilgiau nei 14 kalendorinių dienų išdavimo. Šiuo laikotarpiu iš „Sodros“ mokama ligos išmoka, kuri siekia 65,94 proc. nuo atlyginimo „ant popieriaus“. Tėvai arba globėjai gali prašyti darbdavio suteikti atostogas – kasmetines arba nemokamas.

Vaiku gali pasirūpinti kiti tėvų parinkti asmenys: vyresni broliai ar seserys ir panašiai.

Paskelbus karantiną, būtina suprasti, kad neorganizuojant ugdymo proceso siekiama minimizuoti galimų mokinio fizinių kontaktų kiekį, ypač vietose, kuriose galimai lankosi daugiau žmonių. Todėl šeimai tenka atsakomybė už savo vaikų ir kitų žmonių saugumą laikantis karantino principų ir vykdant karantino priemones.

Savivaldybių administracijos, vadovaudamosi patvirtintų profilaktinių, prevencinių priemonių privalo užtikrinti vaikų priežiūrą išimtiniais atvejais savivaldybių įstaigose, jeigu **to neįmanoma įgyvendinti namuose** (pvz. vaikų, turinčių didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, priežiūra, vaikų, ugdomų pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio ir pradinio ugdymo programas, kurių tėvai ekstremalios situacijos metu privalo dirbti, priežiūra ir pan.). Kadangi situacija nacionaliniu mastu, regionuose yra skirtinga, nuolat kinta, todėl atvejų sąrašas nėra baigtinis. Būtent **detali situacijos analizė vietose** leistų priimti rezultatyviausius sprendimus, nes **reikia** ruošti ir **nuolatinės vaikų priežiūros** atvejams.

Dėl švietimo įstaigų darbo organizavimo

Organizuojant darbą įstaigose privalomųjų koronaviruso valdymo priemonių, karantino kontekste, mokyklų, švietimo pagalbos įstaigų, mokslo ir studijų institucijų, kitų švietimo teikėjų savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos, savininkai (juridinio asmens dalyvių susirinkimai), vadovai **vykdo karantino, prevencines, profilaktines priemones pagal galiojančias SAM rekomendacijas, savivaldybėje priimtus sprendimus.**

Įstaigų internetinėje svetainėje **turi būti skelbiama įstaigos reali darbo organizavimo tvarka karantino laikotarpiu**, kai neorganizuojamas ugdymas ir vaikų priežiūros procesas, organizuojamas neformalus vaikų švietimas (išskyrus ikimokyklinį ir priešmokyklinį ugdymą), formalųjį švietimą papildantis ugdymas, neformalus suaugusiųjų švietimas, aukštojo mokslo studijos tiek, kiek tai įmanoma vykdyti nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu.

Nurodomi **aktyvūs** komunikaciniai kontaktai su įstaigos administracija, pagalbos specialistais, pedagoginiais darbuotojais, panaudojant turimas komunikacines priemones.

Rekomenduojama **sudaryti galimybes** darbuotojams dirbti nuotoliniu būdu. Jeigu dėl veiklos specifikos dirbti nuotoliniu būdu neįmanoma, nes pareigybės aprašyme numatytas funkcijas būtina vykdyti darbo vietoje, tokiu atveju dirbama įprastu režimu, sudarant darbuotojams saugias ir sveikas darbo sąlygas darbovietėje. Priimdama sprendimą dėl darbo įprastu režimu, administracija turėtų vadovautis protingumo principu ir organizuoti darbą taip, kad darbuotojams būtų sudarytos saugios

sąlygos dirbti, t. y. privalo būti užtikrinamas sanitarijos ir higienos reikalavimų, koronaviruso prevencinių priemonių vykdymas, sumažinamas iki būtino vienu metu įstaigos patalpose dirbančių žmonių skaičius, paskirstant darbo laiką ir pan.

Mokytojams, švietimo pagalbos specialistams rekomenduojama sudaryti sąlygas dirbti nuotoliniu būdu, bet esant poreikiui, jie gali dirbti ir darbovietėje, pvz., kai būtina atlikti pareigybės aprašyme numatytas funkcijas.

Mokyklų, švietimo pagalbos įstaigų, kitų švietimo teikėjų savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos, savininkai (juridinio asmens dalyvių susirinkimai), vadovai, įvertinę konkrečias aplinkybes, turės spręsti, kaip galiojančių teisės aktų, darbo organizavimo reikmių, privalomų nurodymų visumoje organizuoti darbą įstaigose. **Vadovaudamasis galiojančiais teisės aktais, sprendimus priima įstaigos vadovas.** Jie turi būti vykdomi, kol nenustatoma kitaip.

Jei karantino priemonės bus pratęšiamos, ribojimai nesibaigs, bus priimti įstatyminio ir Vyriausybės lygmens sprendimai, susiję su darbo apmokėjimo, socialinių garantijų aspektais.

Šiuo laikotarpiu, darbuotojas gali naudotis savo kasmetinėmis apmokamomis ar neapmokamomis atostogomis, tačiau darbdavys **neturi teisės reikalauti**, kad darbuotojas tai darytų būtent šiuo laikotarpiu.

Pedagoginiai darbuotojai, turi planuoti darbus, rengti dokumentus, atlikti užduotis, susijusias su ugdymo programos įgyvendinimu, nuotoliniu būdu bendrauti su mokiniais, jų tėvais, globėjais, rūpintojais, įgyvendinti pirmiausia nekontaktinių valandų turinį, numatytą darbo apmokėjimo sistemoje, laikantis joje numatytų darbo organizavimo, kontrolės, atsakomybės nuostatų.

Administracijai galioja tokios pat darbo organizavimo ir apmokėjimo sąlygos, kaip ir kitiems darbuotojams.

Dėl darbuotojų darbo apmokėjimo

Švietimo įstaigų darbuotojams už darbą mokinių atostogų metu ir darbą nuotoliniu būdu mokamas darbo sutartyje nustatytas darbo užmokestis vadovaujantis darbo apmokėjimą reglamentuojančiais teisės aktais ir patvirtinta įstaigos darbo apmokėjimo tvarka.

Papildoma informacija darbdaviams pateikiama SADM interneto svetainėje (adresu: <https://socmin.lrv.lt/lt/naujienos/ka-daryti-ir-ko-nedaryti-darbdaviams-salyje-paskelbus-karantina>).

Dėl brandos egzaminų vykdymo ir pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo

Sprendimus dėl pagrindinio ugdymo pasiekimų ir brandos egzaminų tvarkaraščių pakeitimų, atsižvelgdamas į ekstremalios situacijos lygį, priima švietimo, mokslo ir sporto ministras. Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. kovo 13 d. įsakymu Nr. V-365 „Dėl švietimo, mokslo ir sporto ministro 2019 m. rugpjūčio 29 d. įsakymo Nr. V-960 „Dėl 2019–2020 mokslo metų lietuvių kalbos ir literatūros įskaitos ir brandos egzaminų tvarkaraščių patvirtinimo“ pakeitimo“ pratęsti terminai lietuvių kalbos ir literatūros įskaitos, menų, technologijų mokyklinių egzaminų ir brandos darbo vykdymo terminai. Užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) valstybinių brandos egzaminų kalbėjimo dalies vykdymas iš balandžio mėn. perkeliamas į pakartotinę sesiją (birželio mėn.). Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. kovo 13 d. įsakymu Nr. V-364 „Dėl švietimo, mokslo ir sporto ministro 2019 m. rugpjūčio 30 d. įsakymo Nr. V-965 „Dėl 2019–2020 mokslo metų pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo tvarkaraščio patvirtinimo“ pakeitimo“ pratęstas gimtosios kalbos (baltarusių, lenkų, rusų, vokiečių) (žodžiu) pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo vykdymo terminas.

Atsiradus naujoms aplinkybėms gali būti priimami kiti reikalingi sprendimai.

Dėl mokymo nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu

Mokyklų, mokslo ir studijų institucijų, kitų švietimo teikėjų savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos, savininkai (juridinio asmens dalyvių susirinkimai), vadovai **privalo užtikrinti, kad nuo 2020 m. kovo 30 d. būtų pasiruošta pradinį, pagrindinį, vidurinį ugdymą, formalųjį profesinį mokymą ir aukštojo mokslo studijas vykdyti nuotoliniu būdu.**

Dėl informacijos sklaidos

ŠMSM nuolat vertina situaciją ir analizuoja kylančius klausimus, nedelsdama priima reikalingus sprendimus. Tikimės operatyvaus bendradarbiavimo, dažniausiai elektroninio klausimyno pagalba, atnaujinant aktualią informaciją, reikalingą sprendimams priimti.

Informacija Koronaviruso grėsmės tema nuolat talpinama Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos svetainėje (adresu <https://www.smvm.lt/w eb/lt/del-koronaviruso>).

Ačiū už bendradarbiavimą.

Švietimo, mokslo ir sporto ministras

Algirdas Monkevičius